

Από πηγάδι: Τα όρια μεταξύ οικολογίας και πράσινου καπιταλισμού
Του Μανώλη Εγγλέζου Δεληγιαννάκη

Τώρα που τα περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν σηματοδοτήσει την αντίστροφη μέτρηση για τον πλανήτη, ο προβληματισμός για το πού πηγαίνουμε έχει γίνει καθημερινότητα. Μέσα σ' αυτή αναπτύσσονται λογιά λογιά προτάσεις και στάσεις, πολιτικά σχήματα εμφανίζονται με σημαία τους την οικολογία, ενώ έχει πια γίνει σαφές ότι η οικολογία είναι και μια μεγάλη μπίζνα: η πυρηνική ενέργεια αποκαλείται πια «πράσινη ενέργεια», ενώ οι ανανεώσιμες πηγές έχουν αποκτήσει μια διάσταση που δεν περιμέναμε όταν, χρόνια πριν είχαμε αρχίσει να μιλούμε για αυτές.

Γιατί ο στόχος της απεξάρτησης από τις ρυπογόνες πηγές ενέργειας σαφώς προβλέπει την υποκατάστασή τους με πηγές φυσικές και διαρκούς φύσεως, όπως ο ήλιος, ο αέρας, το νερό. Η συνολική όμως προσέγγιση του περιβαλλοντικού προβλήματος προϋποθέτει την αναθεώρηση της καταναλωτικής μας συμπεριφοράς, μια νέα στάση ζωής που θα βασίζεται στη διαπίστωση του πεπερασμένου χαρακτήρα των φυσικών πόρων και στη διαχείρισή τους με σεβασμό και φειδώ. Σημαίνει ότι δε μπορούμε να καταναλώνουμε πια τόση βενζίνη, τόσο ρεύμα, δε μπορούμε να γεμίζουμε τη γή μας με φυτοφάρμακα και τα νερά μας με απόβλητα. Σημαίνει ακόμα ότι οι μεταφορές πρέπει να περιοριστούν, ότι η παραγωγή και κατανάλωση μπορεί και πρέπει να γίνεται σε τοπική κλίμακα, σημαίνει μίαν επανασύνδεσή μας με τη γή και το χώρο όπου κινούμαστε, ζούμε δημιουργούμε.

Σημαίνει δηλαδή αυτό ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών και αποκέντρωση στη λήψη αποφάσεων, δηλαδή άμεση δημοκρατία. Μια τοπική κοινωνία που αποφασίζει και είναι υπεύθυνη για την παραγωγή της ενέργειας, της τροφής, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού της είναι μια κοινωνία ελεύθερη, κύρια των επιλογών της και μη εξαρτώμενη από την κεντρική εξουσία. Αποτελεί μια συνιστώσα μαζί με πολλές αντίστοιχες τοπικές κοινωνίες που συνθέτουν σε κεντρικό επίπεδο μια συνάντηση των ελληνικών περιφερειών, υπεύθυνη για κεντρικά όντως ζητήματα, όπως εξωτερική πολιτική, αλλά σε τοπικό επίπεδο παραμένει αυτάρκης, αιμοδότης και υποκείμενο κι όχι διακονιάρης της –περιορισμένης- κεντρικής εξουσίας.

Αυτό το χαρακτήρα μόνο μπορεί να έχει η οικολογική προσέγγιση στα προβλήματα του πλανήτη, κι όχι τυχαία, αυτόν τα ψευδεπίγραφα οικολογικά κόμματα που έχει αναδείξει η πολιτική μας σκηνή τον αγνοούν. Βέβαια, αλοιμόνο μας αν περιμέναμε από αυτούς να αναδείξουν και ν' αγωνιστούν για αυτά τα θέματα. Βολεμένοι μέσα σε εταιρείες μελετών και μέσα σε αναπαυτικές πολυθρόνες, αυτοί που δεν έχουν παίξει ούτε μια σκαπετιά στη γή, μιλούν για οικολογία σα να είναι κάτι αφηρημένο, κι όχι η σχέση του ανθρώπου με τη γη του. Και βέβαια η πράσινη τεχνολογία αποτελεί πλέον και επικερδή επένδυση. Ως τέτοια, έχει τελείως άλλη λογική από μια συνολική εναλλακτική πρόταση για το περιβάλλον. Αυτή απλά προσπαθεί να τροφοδοτήσει το σύγχρονο αλόγιστο καταναλωτικό πρότυπο με καθαρή ενέργεια. Από μόνο του αυτό είναι αντιφατικό. Δε μπορεί να τροφοδοτηθεί μια συνεχής ανάπτυξη, δηλαδή συνεχής μεγέθυνση, ούτε με ανανεώσιμες ούτε με συμβατικές πηγές ενέργειας. Δε μπορεί να υποστηριχτεί το μοντέλο των τριών αυτοκινήτων ανά οικογένεια, της μιας τηλεόρασης ανά δωμάτιο. Μόνο ο περιορισμός των αναγκών, η αποανάπτυξη, μπορεί σα λογική να αντιστρέψει την πορεία προς την καταστροφή του πλανήτη. Γι' αυτό και γιγαντιαίας κλίμακας «οικολογικές» επεμβάσεις είναι πράσινες μεν, μη οικολογικές δε. Οι μεγάλες ανεμογεννήτριες αποτελούν ένα τέτοιο παράδειγμα. Η υποδομή που απαιτούν μόνο φιλική προς το περιβάλλον δε μπορεί να χαρακτηριστεί. Διάνοιξη λεωφόρων σε

παρθένες περιοχές, κατασκευές από μπετόν και επιβάρυνση των περιοχών όπου τοποθετούνται, συνθέτουν τις παραμέτρους του εγχειρήματος. Όχι τυχαία, τέτοιες επεμβάσεις και επενδύσεις γίνονται ερήμην των τοπικών κοινωνιών, ούτε στόχο έχουν την κάλυψη των δικών τους αναγκών. Δηλαδή από το στόχο μιας εναλλακτικής προσέγγισης το μόνο που υπάρχει είναι η παραγωγή πράσινης ενέργειας. Όχι όμως πια μέσα από μian άλλη οπτική.

Η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στο Αποπηγάδι, τη χιλιοτραγουδισμένη κορφή του Σελίνου και αιμοδότη τριών επαρχιών, είναι ένα ανησυχητικό παράδειγμα για τα παραπάνω. Οι τοπικές κοινωνίες θα έπρεπε να διαχειριστούν την παραγωγή δικού τους ρεύματος με τρόπο που συνδέεται με τις υπάρχουσες δραστηριότητες και τις ενισχύει. Αντί γιαυτό, η θυγατρική μιας γαλλικής πολυεθνικής, με πυρηνικά και ανεμογεννήτριες σ' όλο τον κόσμο, απειλεί να αλλάξει τις υπάρχουσες δραστηριότητες και να τις υπαγάγει στο δικό της στόχο, της γιγάντιας παραγωγής ρεύματος προς πώληση στη ΔΕΗ. Κι όλα αυτά, τη στιγμή που η Κρήτη έχει εξαιρεθεί από τα μέτρα για οικιακή παραγωγή και πώληση ρεύματος προς τη ΔΕΗ, δηλαδή από τη μόνη δραστηριότητα που μπορεί να είναι δεμένη με την τοπική κοινωνία και να καλύπτει δικά της προβλήματα. Δηλαδή οι κάτοικοι των περιοχών που θα δεχτεί τη γαλλική επένδυση, δε μπορούν να βάλουν στο σπίτι τους ένα φωτοβολταϊκό ή μια μικρής ισχύος ανεμογεννήτρια, που δεν απαιτούν υποδομές και καταστροφή του βουνού και να πουλούν το ρεύμα στη ΔΕΗ, όμως η πολυεθνική μπορεί.

Οι κάτοικοι της Σπίνας, του Σέμπρωνα, των Παλιών Ρουμάτων, είδαν μέσα σε μια νύχτα τις περιουσίες τους να τους αφαιρούνται για να παραχωρηθούν στην πολυεθνική, είδαν τις προπαρασκευαστικές κινήσεις να λαμβάνουν χώρα δίχως καμμιά ενημέρωση, και συνειδητοποίησαν ότι στο βουνό τους συντελείται μια μεγάλη καταστροφή, οικολογική, οικονομική, περιουσιακή, με στόχο τους ίδιους και με πρόσχημα την «πράσινη» ενέργεια. Οι εξελίξεις, από τότε που ξεκίνησαν τον αγώνα τους είναι ραγδαίες, καθώς όσο η αντίσταση κλιμακώνεται, τόσο οι αντιδράσεις οξύνονται, τα ΜΑΤ επεμβαίνουν και η στάση της πολυεθνικής παραμένει αμετάβλητη.

Σ' αυτό τον αγώνα πρέπει να σταθούμε αλληλέγγυοι. Δεν είναι δικός τους μόνο, αλλά όλων μας. Σ' αυτό τον αγώνα δε διακυβεύεται μόνο το μέλλον του Αποπηγαδιού, αν και μόνο αυτό αρκεί για να τον παλέψουμε. Το στοίχημα είναι ποιά πορεία θέλομε: Αυτή που θα οδηγήσει στο τέλος, ή αυτή που θα μας ξαναφέρει κοντά στις αξίες που είχαμε, στο σεβασμό στη φύση, στην αυτάρκεια, την αλληλεγγύη, την άμεση δημοκρατία.

Κείμενο προκήρυξης των κατοίκων των χωριών ν

του Αποπηγαδιού

ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ - ΓΙΓΑΝΤΙΣΜΟΣ - ΑΠΟΠΗΓΑΔΙ - ΧΑΝΙΑ

Οι κάτοικοι των χωριών τ' Αποπηγαδιού, αγωνίζονται για την αξιοπρέπειά τους, το περιβάλλον και τις περιουσίες τους.

Με άκυρη για την Κρήτη νομολογία και παράνομες - αδιαφανείς πράξεις αποχαρακτηρισμού, το Δασαρχείο Χανίων χαρακτήρισε ως δασικά και δημόσια κτήματα 4.600 στρέμματα από τα χωριά Σπίνα, Φλώρια, Μεσαύλια, Παλαιά Ρούματα, Σκάφη, Τζαγκαριάκος, Τεμένια και Σέμπρωνα, έπειτα από αιτήσεις των θυγατρικών της Γαλλικής πολυεθνικής EDF (electricite de France) για κατασκευή Αιολικών Πάρκων και Υδροηλεκτρικών έργων στο βουνό Αποπηγάδι.

Το γεγονός αυτό αποτελεί κλοπή κρητικών περιουσιών, με πρωταγωνιστή το Δασαρχείο

Χανίων και παράλληλα ανοίγει τον δρόμο για την εξολοκλήρου δήμευση και εκποίηση των ορεινών χωριών της Κρήτης σε πολυεθνικές, καθώς πολλές περιουσίες είναι χαρακτηρισμένες ως δασικές και ως εκτούτου θεωρούνται δημόσιες.

Δεν υπολογίζεται το μέγεθος του θράσους και της απάτης των εταιρειών που βάλθηκαν να αποκομίσουν υπέρογκα κέρδη μέσω των ευρωπαϊκών επιδοτήσεων για έργα ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) στη γη μας. Οι αιτήσεις, που έχουν κατατεθεί από θυγατρικές εταιρείες της πολυεθνικής EDF από το 2001 για Αιολικά Πάρκα και Υβριδικά Υδροηλεκτρικά έργα, προβλέπουν την τοποθέτηση 103 ανεμογεννητριών και την κατασκευή τουλάχιστον 4 γιγαντιαίων υδροηλεκτρικών έργων με δεξαμενές νερού χωρητικότητας 1.000.000 κυβικών μέτρων έκαστη .

Οι κάτοικοι ουδέποτε ενημερώθηκαν από τις εταιρείες για την έκταση των έργων που σχεδιάζουν στη γη τους, καταπατώντας τις περιουσίες τους. Οι μελέτες κατατέθηκαν για έγκριση στις αρμόδιες Υπηρεσίες εν αγνοία τους, ενώ έπρεπε να ενημερωθούν πρώτοι σύμφωνα με το νόμο τους. Οι εταιρείες στο Αποπηγάδι έρχονται σήμερα με τα ΜΑΤ να υλοποιήσουν, όπως επικαλούνται, έργα “Πράσινης Ανάπτυξης”. Οι κάτοικοι βλέπουν τις περιουσίες τους να αρπάζονται από το Δασαρχείο Χανίων ως «δημόσια κτήματα», που θα αποφέρουν τεράστια κέρδη σε μία πολυεθνική, με τίμημα την καταστροφή του μεγαλύτερου ταμιευτήρα νερού στον νομό Χανίων.

Οι ειδικοί όροι στις περιβαλλοντικές μελέτες και άδειες της εταιρείας αναφέρουν ότι: Θα περιφραχθούν στο σύνολο οι εκτάσεις, θα τοποθετηθούν “καλαίσθητες ταμπέλες”, κάμερες παρακολούθησης και γιγάντιοι Πυλώνες με καλώδια υψηλής τάσης.

Πώς να εμπιστευτούμε τις μεγαλοεταιρείες που φράζουν τη γη μας ότι αύριο δεν θα μας βάλουν τους πρώτους μισθωτούς κτηνοτρόφους; Το χειρότερο σενάριο σε βάθος χρόνου είναι να γίνουν Real Estates γήπεδα Golf, αφού από το Αποπηγάδι φαίνονται Λυβικό Αιγαίο, Κύθηρα, Αντικήθυρα, Ταύγετος, Γαύδος, Μήλος και νησιά των Κυκλάδων όταν έχει καλό καιρό.

Η εταιρεία χωρίς να λαμβάνει υπόψη της την υποβάθμιση της ποιότητας της ζωής των ανθρώπων στις «δημόσιες» περιουσίες των οποίων θα κάνει επενδύσεις, χωρίς κάποια ενιαία περιβαλλοντική μελέτη για το Βουνό που δίνει νερό σε τρεις Επαρχίες και ζωή σε τέσσερα ποτάμια, επιμένει στη βία.

Δεν προβλέπεται μελέτη για το πόσες ανεμογεννήτριες και σε ποια σημεία μπορούν συνολικά να εγκατασταθούν, ούτε για την επίδραση έργων τεράστιας κλίμακας στην ποσότητα και την ποιότητα του υδροφόρου ορίζοντα του Αποπηγαδιού.

Έργα, που θα μετατρέψουν το Αποπηγάδι σε μία απέραντη βιομηχανική ζώνη, εξυπηρετούν μόνο τα συμφέροντα και τον πλουτισμό των λίγων και των ισχυρών και όχι το περιβάλλον και τις ήπιες μορφές ενέργειας.

Οι άνθρωποι στο Αποπηγάδι δεν είναι ενάντια στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είναι ενάντια στο γιγαντισμό της “πράσινης μονοπωλιακής ανάπτυξης” που εξασφαλίζει τεράστια κέρδη στις εταιρείες και υποβαθμίζει τις ζωές μας και το περιβάλλον. Θέλουμε μικρής κλίμακας μονάδες που θα δίνουν ενεργειακή αυτάρκεια απεξαρτοποιώντας μας από το μονοπώλιο του πετρελαίου. Οι κάτοικοι της περιοχής δίνουμε μια μάχη για την αξιοπρέπεια μας, για το περιβάλλον και τις περιουσίες μας. Μήπως όλη η ορεινή Κρήτη μπορεί να ξεπουληθεί με τον ίδιο τρόπο, σύμφωνα με τις ορέξεις της κάθε πολυεθνικής και του κάθε διεφθαρμένου καρεκλοκένταυρου δημόσιου υπάλληλου. Αν δεν αντιδράσουμε, δε θα έχουμε λόγο στον τόπο μας πια. Ποιος μας εγγυάται ότι η ιδιωτικοποίηση του υδροφόρου ορίζοντα για παραγωγή ενέργειας από μεγαλοκαρχαρίες δε θα εξελιχθεί αύριο

σε πώληση του ίδιου του νερού σ' εμάς!!!

ΑΠΟΠΗΓΑΔΙ σημαίνει: ΑΠΟ-ΠΗΓΗ, ΑΠΟ-ΠΗΓΑΖΩ, δηλαδή το βουνό με τις πηγές και τα νερά.

Πρωτοβουλία κατοίκων

Παλαιών Ρουμάτων - Σπίνας - Σέμπρωνα

Χ.Ν. 10/09/2009

<http://www.kandanos.eu/node/717>.